

ЯК ПРОЙТИ ОЦІНЮВАННЯ ПОВСЯКДЕННОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ

СУЧАСНА, ПРОЗОРА ПРОЦЕДУРА



Ця покрокова інструкція допоможе вам зрозуміти, як пройти всі етапи оцінювання повсякденного функціонування особи, яке проводиться з професійним підходом, орієнтованим на потреби людини.

ЗМІСТ

01. ПЕРШИЙ КРОК: ЗВЕРНЕННЯ ДО СВОГО ЛІКУЮЧОГО ЛІКАРЯ	5
02. ПІДГОТОВКА ДОКУМЕНТІВ	6
03. ВІДПРАВЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАПРАВЛЕННЯ НА ОЦІНЮВАННЯ	7
04. ПЕРЕВІРКА ДОКУМЕНТІВ АДМІНІСТРАТОРОМ ЗАКЛАДУ, В ЯКИЙ НАПРАВЛЕНО НА ОЦІНЮВАННЯ	8
05. ПОСТАНОВКА В ЕЛЕКТРОННУ ЧЕРГУ	9
06. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ДАТУ ТА ЧАС РОЗГЛЯДУ	10
07. ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕКСПЕРТНОЮ КОМАНДОЮ	10
08. МОЖЛИВІСТЬ НАПРАВЛЕННЯ НА ДОДАТКОВІ ОБСТЕЖЕННЯ	11
09. ПРАВА ОСОБИ ПІД ЧАС ОЦІНЮВАННЯ	12
10. ТЕРМІНИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ	12
11. ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ТА ЙОГО СТРУКТУРА	12
12. НАДСИЛАННЯ РІШЕННЯ ЕКСПЕРТНОЇ КОМАНДИ	12
13. ОБМІН ДАНИМИ	15
14. ПОДАЛЬШІ ДІЇ ПІСЛЯ ОТРИМАННЯ РІШЕННЯ	16
15. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ ЕКСПЕРТНОЇ КОМАНДИ	17

01. ПЕРШИЙ КРОК: ЗВЕРНЕННЯ ДО СВОГО ЛІКУЮЧОГО ЛІКАРЯ

Вам необхідно звернутися до свого [лікуючого лікаря](#), який спеціалізується на захворюванні, що спричинило значні порушення здоров'я, які можуть бути підставою для встановлення інвалідності чи ступеню втрати професійної працездатності. Це перший необхідний крок для взаємодії в межах процесу оцінювання.

За наявності необхідного пакету документів та обстежень Ви можете також звернутись до свого сімейного лікаря.

1. Встановлення інвалідності.
2. Зміна причини інвалідності.
3. Закінчення строку, на який встановлено інвалідність.
4. Повторне оцінювання у разі настання змін у стані здоров'я.
5. Оновлення рекомендацій, які є частиною індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю.
6. Встановлення ступеня втрати професійної працездатності.
7. Продовження тимчасової непрацездатності.
8. Визначення медичних показань для забезпечення автомобілем та/або електроскутером і протипоказань до керування ними.
9. Встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.
10. Визначення потреби в постійному догляді та інших соціальних послугах.
11. Призначення допоміжних засобів реабілітації (технічних та інших засобів реабілітації) та/або медичних виробів.
12. Встановлення причинного зв'язку інвалідності з хворобами, перенесеними у дитинстві.

Після проведення необхідних діагностичних, лікувальних і реабілітаційних заходів за наявності станів, що відповідають [Критеріям направлення на оцінювання](#), лікар формує в [електронній системі](#) направлення на оцінювання повсякденного функціонування особи.

У новій системі лікарсько-консультативна комісія (ЛКК) більше не бере участі у затвердженні направлень на оцінювання. Водночас ЛКК виконує решту своїх функцій у закладі.

Для військовослужбовців голова ВЛК, як і лікуючий лікар, має право сформулювати направлення для оцінювання та отримання статусу інвалідності. [Детальніше про шлях військовослужбовця](#).

02. ПІДГОТОВКА ДОКУМЕНТІВ

ПІДГОТУЙТЕ:



Паспорт громадянина України, РНОКПП (за наявності),
військово-обліковий документ (за наявності).



Медичну документацію, що підтверджує ваш діагноз та в якій відображено стан вашого здоров'я, зокрема документи про раніше встановлену інвалідність.



Документи, що засвідчують причини інвалідності (за наявності).



Адресу електронної пошти пацієнта або довіреної особи.



Адресу для отримання паперових листів поштою (за потреби).

Якщо ви втратили попередню довідку МСЕК, то зверніться до територіального відділення Пенсійного фонду, оскільки саме електронні системи Пенсійного фонду містять централізовану інформацію про всіх осіб з інвалідністю, яким була призначена пенсія з інвалідності.

Документи можна подати у паперовій формі для їх сканування в закладі охорони здоров'я під час формування направлення на оцінювання. Якщо ви маєте ці документи в електронному вигляді, ви можете передати їх лікареві одразу в електронній формі. У випадку бажання присутності уповноваженої особи на оцінюванні до справи має бути прикріплена відповідна заява з інформацією про таку особу.



ДЕТАЛЬНІШЕ ПРО ВЕСЬ ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ –
НА [САЙТІ МОЗ](#)

03. ВІДПРАВЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАПРАВЛЕННЯ НА ОЦІНЮВАННЯ

На основі поданих документів лікуючий лікар створює структуровану електронну форму направлення в [електронній системі](#) і прикріплює до неї всі документи пацієнта. Електронна система є безоплатною і доступною закладам охорони здоров'я усіх форм власності (державної, комунальної, приватної).

У формі міститься необхідна інформація про причини та мету направлення на оцінювання. Разом із лікарем обирається бажана форма проведення оцінювання відповідно до затверджених [критеріїв](#):

» **ОЧНА**

за особистої присутності особи.

» **ЗАОЧНА**

без особистої присутності.

» **З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕЛЕМЕДИЦИНИ**

через засоби дистанційного зв'язку.

» **ВИЇЗНА**

за місцем перебування або лікування особи.

Також пацієнт разом із лікарем обирає заклад охорони здоров'я з відповідною експертною командою для проведення оцінювання. З переліком закладів та профілями експертних команд можна ознайомитись на [дашборді на сайті МОЗ](#).

У кожному закладі існує дві і більше команд одного профілю. Пацієнт може пройти оцінювання в закладі незалежно від місця реєстрації. На одного пацієнта може існувати лише одна чинна справа.

У разі відсутності технічної можливості використовувати електронну систему, інформація про що оприлюднюється на вебсайті МОЗ, опрацювання направлень, документів та процес оцінювання здійснюються із застосуванням паперового документообігу [за формами, встановленими МОЗ](#). Після появи технічної можливості такі рішення та документи підлягають негайному внесенню до системи.

04. ПІДГОТОВКА ДОКУМЕНТІВ

Адміністратор закладу охорони здоров'я отримає сформоване вашим лікарем направлення, перевірить його та додані до нього документи на повноту та відповідність вимогам, зокрема в частині відповідності форми розгляду та критеріям направлення на оцінювання.

АДМІНІСТРАТОР МАЄ ПРАВО ПОВЕРНУТИ ДОКУМЕНТИ ЛІКУЮЧОМУ ЛІКАРЮ ДЛЯ ДООПРАЦЮВАННЯ У РАЗІ:

- › наявності помилок;
- › невідповідності критеріям направлення на оцінювання;
- › відсутності необхідних документів, що повинні бути додані до направлення, зазначених у [пунктах 21 і 22](#) Порядку проведення оцінювання повсякденного функціонування особи;
- › неналежної якості копій документів, які додані до направлення, що унеможлиблює ознайомлення з ними.

У таких випадках адміністратор повертає документи протягом 5 робочих днів з моменту їх надходження із зазначенням причини повернення.

Після усунення недоліків лікуючий лікар може повторно направити документи до цього ж закладу або до іншого, де наявна відповідна до справи команда.

Якщо справа якісно оформлена та відповідає критеріям, то адміністратор зазначає розмір справи (кількість сторінок медичних документів) та часовий інтервал, необхідний для розгляду, а також відмічає справу в електронній системі як готову до постановки в чергу на оцінювання.

05. ПОСТАНОВКА В ЕЛЕКТРОННУ ЧЕРГУ

Розгляд справ здійснюється в порядку черговості на підставі електронної черги, яку формує електронна система. Розподіл справ між командами відбувається за принципом випадковості.

Система обирає експертну команду відповідно до співпадіння профілю команди та основного діагнозу і доступності часу, який необхідний для розгляду.

Надалі протягом 2025 року року буде запроваджено функціонал, де склад команди формуватиметься індивідуально для кожного випадку відповідно до основного та супутніх діагнозів пацієнта.

Після постановки в чергу до дня розгляду справи ані адміністратор, ані члени команди не знатимуть, чію справу вони будуть розглядати. Так само пацієнт не матиме доступу до персонального складу команди, що проводитиме оцінювання.

06. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ДАТУ ТА ЧАС РОЗГЛЯДУ

Після прийняття адміністратором направлення до розгляду **інформація про форму, дату та час розгляду надсилається**:

- ▶ пацієнту або довірєній особі пацієнта на зазначену в направленні адресу електронної пошти або рекомендованим листом (у разі відсутності електронної пошти);
- ▶ в електронній системі для лікаря, який направив.

07. ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕКСПЕРТНОЮ КОМАНДОЮ

У день оцінювання членам експертної команди відкривається доступ до справи та даних особи. Лікарі мають ознайомитись з документами справи та ідентифікувати особу, якій проводиться оцінювання, перевіривши документи, що посвідчують особу. Також лікарі мають зазначити відсутність конфлікту інтересів щодо особи, якій проводиться оцінювання.

Під час оцінювання формується протокол, де фіксується позиція кожного лікаря в команді з кожного питання, після чого приймається колегіальне рішення.

У ПРИЗНАЧЕНИЙ ЧАС ОЦІНЮВАННЯ ЕКСПЕРТНА КОМАНДА:



проводить оцінювання повсякденного функціонування (досліджує всі надані документи, а також відповідні медичні записи, що підтверджують стан здоров'я особи, щодо якої проводиться оцінювання).



приймає рішення відповідно до зазначеної у направленні на оцінювання мети, наприклад, щодо встановлення чи не встановлення інвалідності.

Прийняте рішення в електронній системі мають підписати усі члени команди за допомогою електронних підписів. У разі складення експертною командою документів в паперовій формі такі документи підписуються всіма членами команди.

СПРАВА МОЖЕ БУТИ НЕ РОЗГЛЯНУТА АБО ЇЇ РОЗГЛЯД ПРИЗУПИНЕНО У ВИПАДКАХ:

1. Форс-мажору, як-то тривала повітряна тривога, обстріл, мінування. Якщо пацієнт не з'явився на очне, дистанційне або виїзне оцінювання.
2. Конфлікту інтересів у лікаря щодо особи, якій проводять оцінювання.
3. Направлення на додаткові медичні обстеження.
4. Потреби в архівній справі МСЕК (щодо оригіналів причинно-наслідкових документів).

08. МОЖЛИВІСТЬ НАПРАВЛЕННЯ НА ДОДАТКОВІ ОБСТЕЖЕННЯ

У разі потреби експертна команда може направити особу на додаткове медичне обстеження. Така можливість дозволяється лише один раз, щоб не затягувати прийняття рішення, крім випадків коли за результатами такого обстеження було виявлено нові, не зазначені в доданій до направлення медичній документації, стани, діагнози або порушення структури та функцій організму, що потребують додаткового обстеження.

На час очікування результату додаткового медичного обстеження розгляд справи призупиняється. Рішення у справі приймається після отримання та врахування результатів додаткового обстеження. Подальший розгляд може проводитись без обов'язкової присутності пацієнта.

09. ПРАВА ОСОБИ ПІД ЧАС ОЦІНЮВАННЯ

ОСОБА МАЄ ПРАВО (КРІМ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ РОЗГЛЯДУ):



Самостійно здійснювати аудіо- чи відеозапис процесу оцінювання.



Залучити **уповноваженого представника**, подавши відповідну заяву лікарю, який формує направлення на оцінювання.

10. ТЕРМІНИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

Розгляд справи експертною командою повинен бути завершений **не пізніше 30 календарних днів з дня прийняття закладом охорони здоров'я електронного направлення до розгляду** (позначка адміністратора, що справа готова до постановки в чергу).

Рішення приймаються експертною командою в день розгляду справи, крім випадків необхідності проведення додаткового обстеження або зміни складу експертної команди.

11. ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ТА ЙОГО СТРУКТУРА

За результатами оцінювання експертна команда встановлює або визначає:

- › ступеня обмеження життєдіяльності особи;
- › потреби у продовженні тимчасової непрацездатності (в разі її продовження головуючий у справі формує відповідний медви-
сненок);

-
- › інвалідності, фіксації причин та часу її настання;
 - › ступеня втрати професійної працездатності (у відсотках);
 - › потреби у постійному догляді; наявності медичних показань на право одержання особою з інвалідністю або дитиною з інвалідністю, яка має порушення опорно-рухового апарату, автомобіля і протипоказання до керування ним;
 - › потреби в отриманні соціальної, психолого-педагогічної, професійної, трудової та/або фізкультурно-спортивної реабілітації;
 - › обсягів та видів необхідних допоміжних засобів реабілітації та/або медичних виробів;
 - › потреби в отриманні реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я (в разі визначення такої потреби головуючий формує електронне направлення для її надання);
 - › ступеня стійкого обмеження життєдіяльності згідно з яким, людину можуть направити у стаціонарні відділення центрів соціального обслуговування;
 - › причини смерті особи з інвалідністю або особи, ступінь втрати працездатності якої визначений експертною командою у відсотках на підставі свідоцтва про смерть, у разі, коли законодавством передбачається надання пільг членам сім'ї померлого.

Якщо було встановлено інвалідність, то в рамках рішення буде також сформовано рекомендації, які **є медичною частиною індивідуальної програми реабілітації**. У них буде відображена потреба особи в допоміжних засобах реабілітації, медичних виробах та необхідність отримання послуг в інших сферах її життя. Ці рекомендації діють

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБИ В ОТРИМАННІ ПОСЛУГ В ІНШИХ СФЕРАХ, ТО РЕКОМЕНДАЦІЇ МІСТИТИМУТЬ ТАКІ СКЛАДОВІ:



МЕДИЧНА

Потреба в отриманні реабілітації в сфері охорони здоров'я (при цьому якщо така потреба виявлена ще під час розгляду пацієнтові буде сформовано електронне направлення на цю послугу), потреба у забезпеченні допоміжними засобами реабілітації та медичними виробами, санаторно-курортному лікуванні.



ТРУДОВА

Визначає потребу у визначенні можливого облаштування робочого місця, в професійній і трудовій реабілітації та загальні обмеження в професійній діяльності, що можуть значно вплинути на погіршення здоров'я; надає рекомендації звернутися до центру зайнятості або онлайн для отримання безкоштовних послуг з профорієнтації, перенавчання тощо.



ОСВІТНЯ

Визначає потребу в психолого-педагогічній реабілітації, а також рекомендація звернутися до інклюзивно-ресурсного центру для проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи.



СОЦІАЛЬНА

Визначає потребу в соціальній і побутовій реабілітації, а також надає рекомендації звернутися до інших уповноважених органів для вирішення питання щодо призначення державної допомоги або пенсії по інвалідності, потреби в проведенні оцінки щодо отримання соціальних послуг.

У разі проведення очного або виїзного розгляду справи роздрукована форма прийнятого рішення та рекомендації у зв'язку з прийнятим рішенням, які є частиною індивідуальної програми реабілітації (у разі встановлення інвалідності), надаються людині на підпис.

ВАЖЛИВО:

- › Датою встановлення інвалідності вважається дата надходження до експертної команди направлення на проведення оцінювання (позначка адміністратора, що справа готова до постановки в чергу).
- › У разі якщо строк повторного огляду особою з інвалідністю пропущено з поважних причин або в разі визнання її знову особою з інвалідністю виплата пенсії по інвалідності відновлюється з дня, з якого припинено виплату, до дня повторного огляду, але не більш як за три роки, якщо експертна команда визнає її за цей період особою з інвалідністю. При цьому якщо під час повторного огляду особи з інвалідністю переведено на іншу групу інвалідності (вищу або нижчу), пенсія за зазначений період виплачується за попередньою групою інвалідності.

12. НАДСИЛАННЯ РІШЕННЯ ЕКСПЕРТНОЇ КОМАНДИ

ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ВИТЯГ З РІШЕННЯ ЕКСПЕРТНОЇ КОМАНДИ НАДСИЛАЄТЬСЯ:

- › На адресу електронної пошти людини, яка проходила оцінювання.
- › У разі відсутності електронної пошти – рекомендованим листом (протягом 5 днів) на адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування).
- › В електронній системі – для лікаря, який направив на оцінювання (за запитом людини він може роздрукувати та надати їй у паперовій формі).

13. ОБМІН ДАНИМИ

Інформація з рішення буде передаватися через електронну систему до Міністерства соціальної політики України для подальшого використання при призначенні пенсії або соціальних виплат, забезпеченні допоміжними засобами реабілітації або соціальними послугами.

Також у разі встановлення інвалідності або ступеня втрати працездатності експертна команда повідомляє територіальному центру комплектування та соціальної підтримки про призовників та військовозобов'язаних.

14. ПОДАЛЬШІ ДІЇ ПІСЛЯ ОТРИМАННЯ РІШЕННЯ

Після отримання витягу з рішення експертної команди процес реалізації прав починається із самостійного звернення особи до відповідних установ залежно від її потреб, зокрема:

- » **Територіальний фонд соціальної підтримки осіб з інвалідністю** – для отримання допоміжних засобів реабілітації (ДЗР).
- » **Територіальний центр комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП)** – для оформлення відстрочки від мобілізації (за потреби).
- » **Пенсійний фонд України (ПФУ)** – для призначення або подовження виплат пенсії в разі її нарахування.
- » **Управління соціального захисту населення (УСЗН)** – для призначення або подовження державної допомоги для осіб з інвалідністю з дитинства та соціальних виплат і пільг, пов'язаних із доглядом за особою з інвалідністю.

Ці звернення необхідні для реалізації прав, передбачених законодавством, та забезпечення всебічної підтримки.

15. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ ЕКСПЕРТНОЇ КОМАНДИ

Якщо людина не згодна з рішенням експертної команди, вона має право його оскаржити:

- › Звернутись до Центру оцінювання функціонального стану осіб – для цього потрібно надіслати скаргу в паперовій формі на адресу [Центру оцінювання функціонального стану особи](#).

Розгляд оскаржень проводитимуть експертні команди Центру, до складу яких входитимуть лікарі з державних закладів охорони здоров'я з усієї країни.

Ця процедура забезпечує право особи на перегляд рішення та гарантуватиме об'єктивність і справедливість процесу.